

Kamerový systém monitorujúci priestory prístupné verejnosti v bytových domoch

V poslednom období sa čoraz viac množia prípady inštalácie kamerového systému v bytových domoch s cieľom monitorovania priestoru pred vstupom do bytového domu, spoločných priestorov a priestoru v kabíne výtahu.

Toto monitorovanie prostredníctvom videozáznamu je možné, avšak len v tom prípade, ak sa dostatočne odôvodní účel, teda dôvod, prečo sa pristúpilo k inštalácii kamerového systému. Účel monitorovania je v tomto prípade veľmi významný, nakoľko sa jedná o zásah do súkromia ľudí, ktorí sú monitorovaní. Za opodstatnený dôvod môžeme považovať napríklad časté krádeže v bytových domoch, vandalizmus a snahu o odhaľovanie protiprávnej činnosti. Na prevádzku takéhoto kamerového informačného systému nie je potrebný súhlas každého jedného vlastníka bytu predmetného bytového domu.

Nakoľko dochádza k monitorovaniu spoločných priestorov (chodieb, výtahu), kde môže mať prístup v zásade ktokoľvek (vlastníci, nájomníci, návštevy a pod.), jedná sa o monitorovanie priestoru prístupného verejnosti. V takomto prípade je potrebné dodržiavať zásady a súlad so zákonom NR SR č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov.

Pojem priestor prístupný verejnosti v súčasnosti zákon nedefinuje, avšak je ním označovaný taký priestor, v ktorom sa nevyklučuje prítomnosť verejnosti, do ktorého možno voľne vstupovať a v ktorom sa možno voľne zdržiavať bez časového obmedzenia alebo vo vymedzenom čase.

Je veľmi dôležité mať na zreteli, že kamerovým informačným systémom sa spracúva osobitná kategória osobných údajov, teda osobné údaje, ktoré odhaľujú rasový alebo etnický pôvod (farba pleti fyzickej osoby, hendikep a podobne).

Spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov, ktoré si zabezpečilo inštaláciu kamerového systému má v zmysle zákona o ochrane osobných údajov povahu prevádzkovateľa a musí si plniť nasledovné povinnosti:

- Priestor, ktorý je snímaný (vchod, spoločná chodba, kabína výtahu) musí byť zreteľne označený ako monitorovaný. To znamená, že každá osoba, ktorá sa chystá vstúpiť do monitorovaného priestoru, musí vidieť a vedieť, že vstupuje do monitorovaného priestoru (§ 10 ods. 7 zákona o ochrane osobných údajov). Označenie priestoru monitorovaného kamerovým systémom by nemalo byť mimo zorného uhla (napríklad pod kamerami, na stenách), ale tak, aby fyzická osoba vstupujúca do priestoru jednoznačne mala možnosť vidieť predmetné označenie.

- Vyhotovený videozáznam je možné použiť len na účely trestného konania alebo konania o priestupkoch, ak osobitný zákon neustanovuje inak.

Nie je v žiadnom prípade prípustné, aby Spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov poskytlo videozáznam, napr. z krádeže, médiám alebo iniciatívne zverejnilo na svojej webovej stránke alebo facebooku s cieľom rozpoznania a prípadného dolapenia páchatela. Takúto právomoc nemá. Jednalo by sa o porušenie zákona o ochrane osobných údajov.

V zmysle § 13 ods. 7 zákona o ochrane osobných údajov, ak vyhotovený záznam nebude využitý na účely trestného konania alebo konania o priestupkoch, ten, kto záznam vyhotovil, ho zlikviduje najneskôr v lehote 7 dní odo dňa nasledujúceho po dni, v ktorom bol záznam vyhotovený, ak osobitný zákon (napr. zákon o bankách) neustanovuje inú lehotu. Najefektívnejšie je, ak firma, ktorá kamerový systém inštaluje, vopred nastaví predmetnú lehotu v nahrávacom zariadení a likvidácia záznamov bude vykonávaná automaticky. Ak subjekty nemajú nastavenú likvidáciu videozáznamu, porušujú zákon.

- Ak v bytovom dome dôjde ku krádeži, je dôležité, aby Spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových domov prijalo všetky kroky smerujúce k dolapeniu páchatela. V súlade s § 13 ods. 3 písm. c) zákona o ochrane osobných údajov zaradí videozáznam do predarchívnej starostlivosti a postúpi ho orgánom činným v trestnom konaní. Počas predarchívnej starostlivosti sa nesmú vykonávať žiadne operácie spracúvania s osobnými údajmi s výnimkou ich uchovávaní. Ich využitie je možné len na účely občianskoprávneho, trestného a správneho konania.

- Osoby, ktoré budú mať prístup k videozáznamom, musia byť náležite poučené mlčanlivosťou, čo znamená, že počas trvania oprávnenia na manipuláciu a spracúvanie osobných údajov (videozáznamu) musia zachovávať mlčanlivosť o všetkých skutočnostiach. Veľmi dôležité je, že mlčanlivosť platí aj po skončení oprávnenia a spracúvania osobných údajov – teda prístupu k videozáznamom. V prípade porušenia mlčanlivosti môže dôjsť okrem porušenia zákona o ochrane osobných údajov aj k naplneniu skutkovej podstaty trestného činu podľa § 247 Trestného zákona – „Poškodenie a zneužitie záznamu na nosiči informácií“ a § 374 Trestného zákona – „Neoprávnené nakladanie s osobnými údajmi“, kde hrozí páchatelovi odňatie slobody až do troch rokov.

- Osoba, ktorá má prístup ku kamerovému informačného systému a spracúva v ňom osobné údaje, je oprávnenou osobou v zmysle zákona o ochrane osobných údajov. Prevádzkovateľ je povinný poučiť ju o právach a povinnostiach v súlade s § 17 predmetného zákona.

- Nesmieme zabudnúť na skutočnosť, že Spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov, ako prevádzkovateľ informačného systému, musí mať vypracovanú bezpečnostnú smernicu alebo bezpečnostný projekt a musí viesť predpísanú evidenciu tak, ako to ukladá § 29 zákona o ochrane osobných údajov.

V prípade porušenia zákona o ochrane osobných údajov prevádzkovateľovi informačného systému, teda Spoločenstvu vlastníkov bytov a nebytových priestorov, môže Úrad na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky uložiť pokutu až do výšky 331 939 eur.

Verím, že som týmto článkom zodpovedala väčšinu Vašich otázok a objasnila Vám túto výsostne aktuálnu problematiku.

A ako hovorí čínske príslovie: „Veľký majetok závisí od šťastia, malý od usilovnosti.“, tak si chráňte všetko, čo je Vaše.

So želaním všetkého dobrého

PhDr. Jana Géciová
gpartners.sro@gmail.com
www.bezpecnostneprojekty.sk